

نشست علمی "نقد کتاب بهره اسماعیلیه" برگزار شد

با همکاری و مشارکت پژوهشگاه مطالعات تقریبی و مجمع جهانی اهل بیت (ع) و انجمن علمی ادیان و مذاهب حوزه و دانشگاه ادیان و مذاهب نشست علمی نقد کتاب "بهره" نوشته حجت الاسلام سید جلال میرآقایی از آثار و منشورات پژوهشگاه مطالعات تقریبی در تاریخ شنبه ۲۸ بهمن ماه ۱۴۰۲ ساعت ۱۰ الی ۱۲ ظهر در سالن جلسات مجمع جهانی اهل بیت علیهم السلام برگزار گردید. ناقدان این جلسه آقایان حجج اسلام دکتر مهدی فرمانیان و دکتر هادی درویشی بودند.

در این نشست ابتدا نویسنده کتاب، جناب حجت الاسلام میرآقایی به توصیف و معرفی کتاب پرداخت. وی گفت: انگیزه من از نوشتن این کتاب ارتباطاتی بود که در زمان اشتغال بنده در مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی تحت عنوان معاونت بین الملل با اسماعیلیه و بهره ها در کنار سایر مسلمانان جهان داشتم. از آنجایی که این گروه ارتباط بسیار محدودی با سایر مسلمانان دارند و شناختی از اعتقادات و باورها و فقه ایشان در دست نبود بر این شدم تا پژوهشی در مورد آنان انجام دهم تا روابط حسنه ای بین ایشان و سایر مسلمانان ایجاد شود. ذیل این پژوهش به کشورهای مختلفی مانند: هند، کنیا، مصر، مکه و پاکستان سفر کردم و با توجه به برخورد امنیتی ایشان نسبت به نشر اعتقادات و مذهبشان به سختی

توانستم اطلاعات لازم را به دست آورم. اما با ارتباط خوبی که بین ما ایجاد شد کامل‌ترین اطلاعات لازم را در اختیار بنده قرار دادند و طی آن گام‌های خوبی برای ارتباط بهره‌ها با شیعه اثنی‌عشری برداشته شد. کتاب موجود خروجی این اطلاعات است که به چاپ رسیده است.

در ادامه جلسه مجلس خبرگان اسلام در مشهد ضمن تمجید از کتاب و نویسنده آن گفتند: در میان کتاب‌هایی که به زبان فارسی در مورد اسماعیلیه و بهره نگاشته شده مانند این کتاب از حیث جامع‌و مانع بودن ندیدم و از این بابت به نویسنده این کتاب تبریک عرض می‌کنم. نکته قابل‌عرض این است که نباید اسماعیله مستعلویه و متعبد به فقه مأخوذ از صادقین علیهما السلام را با بهره‌ها بشناسیم با این حال با توجه به نگاه تأویل‌گرایی و گزارش خوبی که این کتاب از مسائل اعتقادی بهره‌ها داده‌اند، گسترش ارتباط با آنها سزاوار است. اما در کتاب علاوه بر گزارش‌ها کلی باید در سطح عمیق، دقیق، جزئی‌تر و مستند به اعتقادات ایشان ورود می‌شد.

پس از بیانات آقای درویشی آقای فرمانیان ابتدا اختصاری از تاریخ پیدایش بهره‌ها و سپس به شکل کلی اعتقادات بهره‌ها و برخی از فروع فقهیه آنها را بیان کردند. در ادامه نسبت به کتاب گفتند: این کتاب جای تعریف و تمجید دارد. با توجه به اشرافی که نسبت به موضوع فرق و مذاهب و به‌ویژه اسماعیلیه و بهره دارم هیچ اشکال کلی و محتوایی اساسی به کتاب وارد ندیدم. موضوع کتاب که بسیار کاربردی است، شیوه ایشان برای تهیه محتوا و تحقیق بسیار ارزشمند بوده به این سبک که میدانی بوده و به منابع اسماعیلیه و بهره توجه داشته و برداشت‌های خودش را با بهره‌ها به مشارکت گذاشته و از ایشان تقریر گرفته است. به زوایای مختلف بحث مانند تاریخ، عقاید، آداب و رسوم و فقه پرداخته. فهرست‌های خوبی مثل فهرست مطالب، اسامی و اماکن دارد. این اثر کار قابل قبولی است با این حال به زعم بنده نقدهای جزئی شکلی به آن وارد است.

بها از بیانات ناگفته نویسنده کتاب ضمن تشکر از نقدها و ارزشمند دانستن آنها برخی از موارد را

پاسخ دادند.